

Betingelse Afskaffelse af Krig, Udvidelse af Rettens Herredømme og Styrkelse af Retfærdighedsfølelsen.

Folkeforbundspagten opbyggede en Beskyttelsesmur omkring Verdensfreden; men det var kun det første Forsøg paa mellemfolkelig Organisering, og det lykkedes ikke at slutte Kredsen tilstrækkelig nøjagtigt til at udelukke Mulighed for Krig. Pagten indskrænkede Antallet af mulige Krige; den forbød dem ikke fuldstændigt. Der var nogle, den var tvungen til at taale. Som Følge deraf var der i det af den tilvebragte System adskillige Revner, som udgjorde en alvorlig Fare for Freden.

Protokollens nye System gaar videre. Den lukker den af Pagten dragne Kreds; den forbyder alle Angrebskrige. Fra nu af vil rent individuelle Krige mellem Nationerne ikke blive taalt.

Dette Resultat er blevet opnaaet ved at styrke de fredelige Forhandlingsmaader, der er blevet fastsat i Pagten. Protokollen fuldstændiggør disse og udstrækker dem til alle mellemfolkelige Stridigheder uden Undtagelse, idet den gør Voldgift tvungen.

Det forholder sig i Virkeligheden saaledes, at Ordet »Voldgift« her bruges i en noget anden Betydning end den, i hvilken Ordet hidtil sædvanligvis er blevet anvendt. Det svarer ikke nøjagtigt til den ved Haagerkonferencerne givne Definition, der, idet den kodificerede en aarhundredgammel Sædvane, i den saa »Bilæggelsen af Stridigheder mellem Stater ved Dommere, valgt af dem selv og paa Grundlag af Anerkendelse af Rettens« (Artikel 37 i Konvention af 18. Oktober 1907 om fredelig Bilæggelse af mellemfolkelige Stridigheder).

Den Voldgift, som nu tilsigtes, adskiller sig fra denne klassiske Voldgift i forskellige Henseender:

a) Den er kun et enkelt Led i en stor Fredsorganisation. Den er oprettet under Folkeforbundsraadets Auspicier og Ledelse.

b) Den er ikke blot et Organ for Retsudøvelse. Den er desuden frem for alt et Fredsorgan. Voldgiftsdommerne skal utvivlsomt først og fremmest søge at anvende Folkerettens Regler og Principper. Som det vil ses nedenfor, er dette Grunden til, at de er forpligtede til at raadspørge den faste mellemfolkelige Domstol, hvis en af Parterne anmoder derom. Men hvis Folkeretten ikke indeholder nogen Regel eller noget Princip, der kan anvendes i dette særlige Tilfælde, kan de ikke, som almindelige Voldgiftsdommere, afslaa at afgive en Kendelse. De er forpligtede til at gaa frem paa Grundlag af Billighed; thi i vort System maa Voldgift altid nødvendigvis føre til en endelig Løsning af Striden. Dette kan ikke beklages; thi for at sikre Rettens Anerkendelse hos Nationerne er det først og fremmest nødvendigt at sikre dem Freden.

c) Den hviler ikke alene paa Parternes Lovlydighed og gode Tro. Til den almindelige Voldgifts moralske og juridiske Styrke føjes den haandgribelige Magt, der afledes fra den mellemfolkelige Organisation, hvori Voldgiften udgør et vigtigt Element; den Mangel af Tvangsmidler, der har forhindret Udviklingen af tvungen Voldgift, findes ikke mere under vort nye System.

I Protokollens System hviler Forpligtelsen til at lade Stridigheder afgøre ved Voldgift paa et sundt og praktisk Grundlag, fordi den altid har Tvangsmidler bag sig. Gennem Raadets Mellekomst er der tilvebragt Sikkerhed for deres automatiske Gennemførelse; i intet Tilfælde kan den skydes til Side, fordi den ene af de stridende Parter modsætter sig deres Anvendelse. De Kendelser, hvortil den fører, ledsages altid af Tvangsmidler, afpasset efter Sagens Omstændigheder og mere eller mindre strenge, alt efter den Modstand, der fremkommer mod Kendelsens Udførelse.